

var nedsat, vel end ikke havde Kompetence til at rejse disse mange Spørgsmaal, saa at Sagen maatte have været afsluttet snarere med en Beretning fra Formanden end med en Betænkning. Man enedes saa om at lade Formanden formelt tage Ordførerskabet for paa denne Maade at bane Vej for en begyndende offentlig Drøftelse her i Salen ved anden Behandling mellem dem, hvem Spørgsmaalets reelle Side nærmest interesserede, og deri maa altsaa ærede Medlemmer se Forklaringen af, at jeg, der ikke har nogen Del i Realitetsdebatten, har haft dette formelle Ordførerskab, som ender med at indstille Lovforslaget til uforandret Vedtagelse.

Eduard Larsen: Jeg har ønsket at gøre nogle Bemærkninger til det foreliggende Lovforslag under Hensyntagen til, at det forekommer mig vanskeligt for Lovgivningsmagten at finde en Anledning til at udtale sig om, hvad man kunde kalde en Organisation, eventuelt en Omorganisation, af et Ministerium. Naar en saadan skal finde Sted, er Ministeren den Mand, der naturligt har Initiativet, og det vil være vanskeligt for Rigsdagen at tale med i denne Sag: der kan ikke godt indbringes et privat Lovforslag derom, man kan ikke godt komme med Forslag om Overgang til Dagsordenen, det vilde være at skyde med alt for stort Skyts i denne Sag, og det er ligeledes vanskeligt at komme ind paa Sagen under Finanslovforslagsbehandlingen, og derfor, da der var en Anledning her, ønsker jeg at benytte den til at udtale mig om dette Emne, saa meget mere som jeg synes, man nu naturligt kan give sig til at tale om Undervisningsministeriets Organisation, idet dette Ministerium nylig er skabt, fremgaaet, som det er, af en Deling af det tidligere Ministerium for Kirke- og Undervisningsvæsenet. Det er da Forklaringen paa, at jeg i Dag griber Anledningen til at tale, som allerede Ordføreren (Ivar Berendsen) sagde, rent forberedende om visse Ting, som i Virkeligheden vil kræve en dybere Overvejelse. Hvad jeg har ønsket, er nærmest at fremkalde en rent øjeblikkelig Overvejelse hos Ministeren, som kunde bane Vej for en dybere Gennemgang af disse Sager, eventuelt i den Kommission, som en Gang vil komme. Jeg vil da blive nødt til at berøre de to Ting, som den højtærede Ordfører omtalte, nemlig saavel Forretningsgangen i Ministeriet som Ministeriets raadgivende Medhjælp.

Der er imidlertid et Forhold, jeg først

maa gøre opmærksom paa, idet det, jeg vil sige, muligvis i nogen Grad vil se ud som et Angreb paa Ministeriet eller maaske paa Ministeriets Embedsmænd. Dette er absolut ikke min Mening eller min Hensigt. Jeg vil kun benytte et Materiale, der foreligger, til at føre Debatten frem og ind paa Veje, som muligvis vil være sunde og heldige i Fremtiden, for denne Sag. Jeg erkender, at det er noget af et historisk Spørgsmaal, hvor langt man er naaet i Retning af at omforme vore Ministerier i Overensstemmelse med Nutidens demokratiske Tankegang. Jeg vil altsaa ikke tale for at rette Angreb, men for i nogen Grad at finde ud af, hvad der her bør gøres. Jeg maa føje til, at jeg til denne Opgave har nogle Forudsætninger, som ikke er almindelige, idet jeg baade indtager Stillingen som Embedsmand af en særlig Art, nemlig som Seminarieforstander, og tillige er Folketingsmand. Og en af Grundene til, at jeg har villet drage denne Sag frem, er, at jeg under min Sysselsættelse som Seminarieforstander har faaet Indtryk af, at det vilde være min Pligt som Folketingsmand at anvende de Erfaringer, jeg som Seminarieforstander har gjort. Jeg skal da skride til Nr. 1 af disse Spørgsmaal, nemlig til Ministeriets Forretningsgang.

Jeg tror, at for et demokratisk Parti er det allerede forlængst blevet klart, at der maa være to Ting, man maa lægge lige megen Vægt paa i Ministeriets Forretningsgang, nemlig en jævn, sund, borgerlig Behandling af de foreliggende Sager og en Stræben efter — saa vidt gørligt — Decentralisation af Administrationen. Jeg vil da tillade mig at tage først som belysende Eksempel en Skrivelse, hvis Ejendommelighed jeg paa flere Maader skal have Lejlighed til at gennemgaa. Det er en Skrivelse, som ikke er undertegnet af nogen højere Embedsmand, ikke af nogen Departementschef, ikke af nogen Kontorchef og ikke af nogen Ekspeditionssekretær. Det drejer sig om nogle Attester, som Seminariet skal indsende til Ministeriet, og ved denne Skrivelse indføres der en Praksis, som aldrig har eksisteret før. Skrivelsens Slutning lyder saaledes — jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse nogle Linier. Der staar: „Til fremtidig Iagttagelse bemærkes, at Attesterne, der bør indsendes i Løbet af 14 Dage efter Skoleaarets Begyndelse, maa forelægges Ministeriet usammenfoldede, og Attesterne for de enkelte Elever maa sammenhæftes for